

Kuntalaisaloite: Vapautus talkootyönä tehtyjen hiihtourien maa-alueen käytön korvausvelvollisuudesta

Kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunta 09.05.2023 § 27
157/00.02.00.04/2023

Valmistelija

Kuntatekniikan päällikkö

Talkootyönä tehtyjen hiihtourien maa-alueen käytön korvausvelvollisuuden vapautuksesta on jätetty kuntalaisaloite 23.2.2023. Aloitteessa todetaan, että Lieksan kaupunki perii korvausta lieksalaisilta yleishyödyllisiltä yhdistyksiltä latujen ylläpitämisestä omistamallaan mailla. Kaupungin reuna-alueilla olevien kylien latujen ylläpitäminen on talkoovoimin tehtyä ja ladut ensisijaisesti kapeita uria metsissä ja suoalueilla. Aloitteen mukaan latujen tekeminen ei aiheuta vaurioita puustolle, eikä muutakaan häiriötä metsissä. Moottorikelkalla ajokertoja tulee noin 15-30 talven aikana ja ajonopeus on noin 10-15 km/h. Aloitteessa tuodaan esille, että yksityiset maanomistajat eivät peri samojen latujen maa-alueista vuokraa, eivätkä korvausta.

Aloitteessa esitetään vapautusta korvauksista (huomioiden myös esim. kylien luistelukentät) perusteilla seuraavasti:

- yhdistyksillä ei ole kovinkaan paljon käyttövaroja kyseiseen toimintaan,
- kylillä on varsin vähän liikuntamahdollisuuksia,
- kaupunkikeskuksessa käytetään runsaasti resursseja monipuolisten liikuntapalveluiden mahdollistamiseksi,
- kaupungilla ei ole resursseja ylläpitää muun muassa hiihtolatuja kylillä,
- toiminta lisää ainakin jonkin verran elinvoimaisuutta ja
- eri kylillä myös matkailijat käyttävät talkootyönä ylläpidettäviä latuverkostoja.

Lieksan kaupungin kuntatekniikkaliikelaitos käyttää ulkoilureittien käyttöoikeussopimuksen sopimus pohjana Kuntaliiton ja Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n vuonna 2010 laatimaa ulkoilureittisopimusmallia. Lieksan kaupunki perii korvauksen ulkoilureitin käyttöoikeuden luovutuksesta Kuntaliiton ohjeiden mukaisesti aina kertakorvauksena kaikilta ulkoilureittien käyttöoikeutta hakevilta tahoilta. Korvausperusteet on määritelty ulkoilulaissa omaksuttujen periaatteiden mukaisiksi. Ulkoilureitin käyttöoikeuden luovutuksesta, haitoista ja vahingoista aiheutuneet menetykset korvataan täyden korvauksen periaatteen mukaisesti. Korvattavien, tulevien menetysten tulee olla taloudellisia.

Lieksan kaupungille ulkoilureittien käyttöoikeuden luovutuksesta aiheutuvat haitat ovat muun muassa maankäytön, kaavoituksen ja kiinteistökaupan mahdollinen hankaloituminen, kaupungin metsätaloudelle aiheutuvat puuntuotannolliset menetykset sekä mahdolliset reitin ylläpidosta aiheutuvat ympäristövahingot. Kertakorvauksen suuruuteen vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa ulkoilureitin pituus, leveys ja sopimuksen kesto. Lieksan kaupunki hankkii vastavuoroisesti samoilla ehdoilla ulkoilureittien ja hiihtolatuja käyttöoikeuksia muilta maanomistajilta.

Yleishyödyllisten yhdistysten on mahdollista hakea käyttöoikeutta ulkoilureittien ja hiihtolatuja ylläpitoon Lieksan kaupungin mailla. Hakemuksen saapumisen jälkeen asia tulee vireille. Valmisteluvaiheessa ulkoilureittien käyttöoikeuden luovutuksesta pyydetään lausunto Lieksan kaupungin maankäytöltä, rakennusvalvonnasta ja vesihuoltoliikelaitokselta. Tämän jälkeen asiasta tehdään viranhaltijapäätös, jossa otetaan huomioon

asiaan liittyvät lausunnot. Sopimus laaditaan sen jälkeen, kun viranhaltijapäätös on lainvoimainen. Sopimuksessa määritellään muun muassa sopimuksen ehdot ja käyttöoikeuden luovutuksesta perittävä kertakorvaus. Sopimus lähetetään hakijalle nähtäväksi. Hakijalla on tässä vaiheessa mahdollisuus esittää omia korjausehdotuksia ja neuvotella sopimusehdoista sekä korvauksista. Tavoitteena on saavuttaa molempia osapuolia tyydyttävä sopimus ulkoilureittien ylläpidosta kaupungin mailla.

Kuntalaisaloitteen mukainen esitys yleishyödyllisten yhdistysten vapauttamisesta maa-alueen käytön korvausvelvollisuudesta ei ole mahdollinen muun muassa hakijoiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi. Viranhaltijapäätökset ja päätöksiin liittyvät sopimukset tehdään kaikille hakijoille samojen periaatteiden mukaisesti, myös korvausten osalta.

Esittelijä

Kuntatekniikan päällikkö

Päätösehdotus

Kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunta päättää antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen tehtyyn kuntalaisaloitteeseen.

Päätös

Kuntatekniikkaliikelaitoksen johtokunta päätti antaa esittelytekstin mukaisen vastauksen tehtyyn kuntalaisaloitteeseen.

Johtokunta totesi, että terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa tuettaisiin Lieksan kaupungin myöntämällä avustuksilla ja toivoo, että tähän asiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

Lisätietoja

Kuntatekniikan päällikkö Ritva Patja, p. 040 1044 704,
sähköposti ritva.patja(at)lieksa.fi